Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Țonov Irina

Dosarul nr. 2r-187/24
(2-23181096-02-2r-17012024)

D E C I Z I E

29 februarie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele completului Anatol Pahopol
Judecători Dorin Dulghieru și Ruxanda Pulbere

examinând fără participarea părților, recursul declarat de către avocatul Coptu Sergiu, în interesele lui Roșca Constantin,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Roșca Marina împotriva lui Roșca Constantin cu privire la încasarea pensiei de întreținere,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 decembrie 2023, prin care s-a admis cererea cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii,-

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

1. La 18 decembrie 2023 Roșca Marina, prin intermediul avocatului Străisteanu Doina Ioana, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Roșca Constantin, prin care a solicitat încasarea de la Roșca Constantin în beneficiul Roșca Marinei a pensiei pentru întreținerea copilului minor Roșca Estera, născută la 12 octombrie 2023 în mărime de ¼ din toate veniturile și în sumă fixă de 5000,00 lei lunar până la atingerea majoratului, cu indexarea sumelor, a pensiei pentru întreținerea soției în mărime de 5000,00 lei lunar până la atingerea vârstei de 3 ani a copilului, cu indexarea sumelor, precum şi compensara cheltuielilor de judecată.
2. Concomitent cu pretențiile înaintate prin cererea de chemare în judecată, reclamanta a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin interzicerea pârâtului să creeze impedimente soției și copilului în acces la spațiul locativ din mun. Chișinău, str. ***** nr. *****, ap.***** și să transmită reclamantei/soției un set de chei de la domiciliul familiei din mun. Chișinău, str. ***** nr. *****, ap.*****.
3. În argumentarea cererii de asigurare a acțiunii a indicat că prin schimbarea lacătului de la ușa casei familiale și refuzul de a oferi acces la spațiul locativ și bunurile de sezon a soției și copilului adunate și păstrate în casă, precum și prin acuzații nefondate de infidelitate, Roșca Constantin a comis acte de violență în familie asupra ei și a copilului.

4. Acest comportament o impune să suporte lipsuri, anxietate, stres, frică, incertitudine atât privind soarta ei, cât și a copilului. Este conștientă că pentru ordonanță de protecție ca victima violenței în familie nu poate demonstra eminența riscului, însă, prin prisma art. 175 Cod civil este în drept să solicite interzicerea pârâtului săvârșirea unor anumite acte.
5. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 decembrie 2023 s-a admis cererea de asigurare a acțiunii, s-a interzis pârâtului Roșca Constantin să creeze impedimente în acces la spațiul locativ din mun. Chișinău, str. ***** nr. *****, ap.***** soției sale Roșca Marina și copilului Roșca Estera și s-a obligat Roșca Constantin să transmită reclamantei/soției Roșca Marina un set de chei de la domiciliul familiei din mun. Chișinău, str. ***** nr.*****, ap.*****.
6. Pentru a da o astfel de soluție instanța de fond a reținut că reclamanta Roșca Marina și copilul nou-născut se află în situație de risc, în prezent fiind plasați temporar în Centrul maternal, din motiv că după externarea din maternitate soțul Roșca Constantin a refuzat să permită soției și copilului să intre în locuință, a schimbat lacătul la ușă, susținând că copilul nu ar fi al lui.
7. În circumstanțele constatate, judecătorul fondului a concluzionat necesitatea admiterii cererii de asigurare a acțiunii, fiind inadmisibilă lăsarea mamei și a pruncului afară în frig și foame.

Solicitarea recurentului:

8. La 27 decembrie 2023, avocatul Coptu Sergiu, în interesele lui Roșca Constantin, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 decembrie 2023, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de asigurare a acțiunii.

Argumentele părților:

9. În motivarea recursului avocatul Coptu Sergiu, în interesele lui Roșca Constantin a indicat că începând cu anul 2022 ultimul a locuit împreună Roșca Marina în apartamentul *****, situat în mun. Chișinău, str. ***** *****, ce îi aparține cu drept de proprietate personală, or, a fost procurat din sursele financiare proprii dobândite prin munca peste hotarele țării.
10. La începutul lunii ianuarie 2023, soția sa Roșca Marina a rămas însărcinată și de atunci relațiile dintre ei au devenit tensionate, înaintându-i diverse pretenții. În această perioadă de timp, Roșca Marina l-a informat pe Roșca Constantin despre intenția sa de a divorța, precum și de a pleca din locuința comună la un apartament în chirie.
11. A invocat că după 18 octombrie 2023 a încercat să remedieze relația dintre ei, cerându-i să se întoarcă cu copilul in familie, totodată i-a transferat o sumă de 8000 lei cu titlu de întreținere pentu ea și copilul nou-născut. Nu este împotriva achitării pensiei de întreținere, niciodată nu a alungat-o pe soția sa din apartament, ea a plecat singură încă în luna septembrie 2023.
12. La fel, a menționat că nu este împotriva faptului să asigure copilul cu locuință, dar își dorește ca acest lucru să aibă loc conform unei înțelegeri amiabile cu soția sa și să aibă și el acces la apartament, deoarece o altă locuință nu are.

13. La 21 decembrie 2023 a fost nevoit să iasă din apartament cu intervenția colaboratorilor de poliție, transmițându-i soției un set de chei de la apartament, iar el a rămas pe drumuri, fiind nevoit să se mute la sora sa.
14. În opinia recurentului, prin această instalare a soției sale și modul cum s-a procedat, i-a fost încălcat dreptul său de proprietate.
15. La 22 decembrie 2023 s-a deplasat la apartament, iar în urma discuției cu soția sa s-a iscat un scandal, ultima numindu-l cu cuvinte necenzurate, a chemat organele de poliție, care au emis ordinul de restricție, pe motiv că ar fi agresat-o pe soție verbal și psihologic, fiind obligat să părăsească locuința comună, care de fapt constituie proprietatea sa privată.
16. A subliniat că la caz nu este respectat scopul măsurilor de asigurare, iar deoarece obiectul acțiunii este încasarea pensiei de întreținere și nici de cum domicilierea soției și a copilului în apartament, măsurile de asigurare nu sunt în concordanță cu obiectul acțiunii.
17. Prin referința depusă, intimata Roșca Marina, prin intermediul avocatului Doina Ioana Străisteanu a solicitat respingerea recursului, cu menținerea încheierii prin care s-a admis măsura de asigurare a acțiunii, motivând, în esență că spațiul locativ din speță nu este unica locuință a recurentului, iar Roșca Marina și copilul minor trebuie să fie asigurați cu spațiu locativ de recurent, aceasta fiind obligația dânsului în calitate de soț și tată.

Termenul de declarare a recursului:

18. În conformitate cu art. 423 alin.(1) Cod de procedură civilă *”încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol”.*
19. Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă *”termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii”.*
20. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, reține că prin recursul înaintat se contestă încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 decembrie 2023.
21. Astfel, recursul declarat de către avocatul Coptu Sergiu, în interesele lui Roșca Constantin la 27 decembrie 2023 a fost depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

22. Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide recursul întemeiat și pasibil de a fi admis, iar încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 decembrie 2023 casată, din considerentele ce succed.
23. În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă *”recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor”.*

24. În baza art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă *”instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă”.*
25. Potrivit art. 174 Cod de procedură civilă *” la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.”.*
26. În temeiul art. 175 alin. (1) Cod de procedură civilă *”în vederea asigurării acțiunii, judecătorul sau instanța este în drept: a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pîrîtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane; a[1]) să noteze acțiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pîrîtului; b) să interzică pîrîtului săvîrşirea unor anumite acte; c) să interzică altor persoane săvîrşirea unor anumite acte în privinţa obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pîrît sau îndeplinirea unor alte obligaţii faţă de el; d) să suspende vînzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acţiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar); e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară.”*
27. Alin. (2) al normei menționate prevede că *”judecătorul sau instanţa dispune, la cererea participanţilor la proces, aplicarea şi a altor măsuri de asigurare a acţiunii care să corespundă scopurilor specificate la art.174. Pot fi admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acţiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depăşeşte valoarea acţiunii.”*
28. În acest context Colegiul notează că, asigurarea acțiunii civile constă dintr-o totalitate de măsuri silite temporare, dispuse de către judecător sau instanța de judecată la solicitarea părții interesate, menite să garanteze executarea efectivă a unei hotărâri judecătorești definitive și aceste măsuri au următoarele particularități: sunt urgente; au un caracter temporar; au drept scop apărarea drepturilor patrimoniale ale solicitantului; urmează să fie în concordanță cu obiectul acțiunii.
29. Indiferent de forma aplicabilă, măsura asiguratorie ține de substanța obiectului acțiunii, judecătorul urmând să o dispună doar în cazul în care, în mod plauzibil, se afirmă un risc al unei eventuale imposibilități de executare, sarcina probațiunii întru aplicarea măsurii de asigurare fiind pusă pe seama solicitantului, care urmează să prezinte probe pertinente și să justifice necesitatea asigurării acesteia, iar aprecierea pericolului ținut de substanța obiectului acțiunii este la latitudinea instanței de judecată.
30. Astfel, Colegiul subliniază că pentru a dispune aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii este necesar ca judecătorul sau instanța de judecată să stabilească, în baza probelor și argumentelor prezentate de reclamant, că neluarea unor astfel de măsuri ar putea face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.
31. În această ordine de idei, Colegiul reține că stabilirea oricărei restricții față de pârât, prin măsurile de asigurare a acțiunii, se permite doar în cazuri excepționale, în baza unor temei expres prevăzute de Codul de procedură civilă.
32. Colegiul relevă că, la pronunțarea încheierii privind aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, judecătorul urmează să verifice: rațională și temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare; probabilitatea cauzării

unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor de asigurare; dacă există pericolul in mora (pericol de dispariție, degradare, înstrăinare, risipire a bunului sau proastă administrare); asigurarea unui echilibru între părțile cointeresate; preîntâmpinarea atingerii intereselor publice sau a intereselor unor terți în cazul aplicării măsurilor de asigurare; în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate este în corelație cu obiectul acțiunii înaintate și dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.

33. În același timp, asigurarea acțiunii trebuie să corespundă scopului legitim şi să fie proporțională, adică ingerințele în drepturile pârâtului trebuie să fie echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecția anticipată a drepturilor reclamantului.
34. Analizând încheierea supusă recursului, prin prisma motivelor invocate de recurent, Colegiul constată că, instanța de fond incorect a reținut starea de fapt și eronat a aplicat cadrul legal situației.
35. La caz, Colegiul subliniază că obiectul litigiului dedus judecății îl constituie încasarea din contul lui Roșca Constantin a pensiei de întreținere pentru soția Roșca Marina și pentru copilul minor Roșca Estera, iar prin cererea de asigurare a acțiunii s-a solicitat aplicarea măsurii de asigurare prin interzicerea pârâtului să creeze impedimente soției și copilului în acces la spațiul locativ din mun. Chișinău, str. ***** nr.*****, ap.***** și să transmită reclamantei/soției un set de chei de la domiciliul familiei din mun. Chișinău, str. ***** nr.*****, ap.*****.
36. Astfel, Colegiul civil consideră că prima instanță eronat a constatat necesitatea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, în modul solicitat de reclamanta Roșca Marina, or, acestea nu țin de substanța obiectului acțiunii și nu înlătură în nici un fel riscul apariţiei dificultăţilor ori imposibilitatea executării unei eventuale hotărâri judecătorești de încasare a pensiei de întreținere.
37. Prin urmare, Colegiul civil conchide că instanța de fond, fără a constata cum neinstituirea măsurilor asiguratorii solicitate ar putea condiționa neexecutarea unei eventuale hotărârii emise în cauză sau tergiversarea executării acesteia, neîntemeiat a ajuns la concluzia privind asigurarea acțiunii prin interzicerea pârâtului să creeze impedimente reclamantei la spațiul locativ și obligarea acestuia să transmită reclamantei un set de chei de la locuința comună.
38. Colegiul nu contestă de principiu existența unor relații tensionate între părțile litigante, însă modalitatea de apărare aleasă de reclamantă vis-a-vis de chestiunea abordată în speță nu corespunde scopului legitim al asigurării acțiunii – și anume asigura executarea eventualei hotărâri judecătorești, care în situația din față este de încasare a pensiei de întreținere.
39. De altfel, respingerea cerinței de asigurare pe temeiul invocat – comportamentul violent al pârâtului, manifestat prin schimbarea lacătului de la ușa casei familiale și refuzul de a oferi acces la spațiul locativ și bunurile de sezon a soției și copilului adunate și păstrate în casă, precum și prin acuzații nefondate de infidelitate, nu privează reclamanta de dreptul de a solicita eliberarea ordonanței de protecție.
40. Mai mult, respingerea cerinței de asigurare la această etapă nu privează reclamanta de dreptul de a solicita repetat aceeași cerință după conformarea cerințelor legale, și anume raportarea măsurilor solicitate la obiectul acțiunii, care poate fi completat cu pretenții accesorii.

41. În concluzie, Colegiul civil consideră necesar de a admite recursul, de a casa încheierea primei instanţe şi, de a soluționa prin decizie problema în fond, prin pronunţarea unei soluții de respingere a cererii de asigurare a acțiunii înaintată de reclamanta Roșca Marina.
42. În conformitate cu art. 427 lit. c) și art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către avocatul Coptu Sergiu, în interesele lui Roșca Constantin.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 decembrie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Roșca Marina împotriva lui Roșca Constantin cu privire la încasarea pensiei de întreținere și, soluționând prin decizie problema respectivă, se adoptă o nouă soluție prin care:

Se respinge cererea înaintată de Roșca Marina privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul adoptării.

Președintele completului Anatol Pahopol

Judecătorii Dorin Dulghieru

Ruxanda Pulbere